

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 1. lib. Numeri, in quo describitur mandatum de numerando Populo, & Tabernaculo ab exteris non propè accedendô.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

FASCICULUS XXIII.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 1. lib. Numeri, in quo describitur mandatum de numerando Populo, & Tabernaculo ab exteris non propè accedendò.

Considera 1. **D**Eum præcipiendò numerari filios Israël, parvò for- N.143.
 san temporis intervallò abinde jam numeratos indicasse: quantū æstimet homines, & quantum de eorum salute sit sollicitus, ne vel unicus eorum jacturam patiatur animæ suæ. Gerit ergo se instar avari, qui pecuniarum sitū stimulat eas frequenter supputat, visurus: an nihil ex illis perdiderit? *ô amici mei!* ajebat olim Christus apud B. Brigittam lib. 1. c. 59. *diligo oves istas, ut si possibile esset, adhuc mori propter quamlibet speciali morte, qualem in Cruce pro omnibus passus sum, magis eas redimerem, quam eis carerem.* Mysterium ad nostrum propositum accommodò non caret, quòd Lucæ 1. dicatur: Jesum Virginæ Matris Filium, in domo Jacob, non verò in domo Abraham, Isaac aut David regnaturum. Ut enim Jacob pro dilectissima Rachele formam servi induit, diu noctuque frigore & æstu per multos annos cruciatus: ita Christus amore animæ humanæ mille ærumnas, mille labores sustulit. Videbantur illi cum Jacobo pauci dies præ amoris magnitudine Genes. 20. quia levia & brevia æstimaverat cum illo, quæ ei Pater æternus imposuit perferenda. Et licet omnia in mensura, numero & pondere disposuerit Deus: sine numero tamen, mensura & pondere per Filium suum hominem amavit: atque hinc Lucæ 9. dicebant *Excessum ejus*, certè non de alio Excessu locuti, quàm de Excessu amoris. Hunc Excessum contemplatulus noster Blossius in Paradiso ani. c. 2. ait: *Comprehendi non potest, quantà charitate, quàm paternis visceribus ubique nostram salutem ipse desideret, ac procuret. Nulla unquam Mater tam tenerè dilexit filium uteri sui, quàm tenerè ille nos diligit.* Fasciculus stuparum in ingentem ignem missus, non ita repente incenditur, quàm repente Deus peccatis nostris propter ineffabilem pietatem & misericordiam ignoscit, dum verè nos pœnitet vitæ malè actæ. Ita tibi intendit Deus, ut tui curam jugiter habeat, quasi tu solus in toto Orbe terrarum viveres. Hinc Chri.

Christus Lucae 15. pulcherrimam illam proponit Parabolam de Pastore, qui nonaginta novem ovibus relictis in deserto vadit ad illam, quæ perierat, donec inventam restituat gregi, & de quo alio nisi de seipso ibidem fuerat locutus, utpote qui tot Angelorum sibi servientium agmina deferens, unius hominis, in Adamo perdit, amore descendit de cælo. Atque sicut fidelis pastor ovem, quæ perierat, à se inventam non percutit, non affligit, sed fatigatam in humeros assumit, reportaturus ad caulam, ita gessisse se Christum erga genus humanum testatur Ambros. in c. 15. de se & toto hominum cœtu loquens: *Humeri Christi Crucis brachia sunt: illic peccata mea deposui, in illa Patibuli nobilis cervice requievi.* Id ipsum jam olim præfagebat Isaias c. 40. dicens: *Sicut Pastor gregem pascet: in brachio suo congregabit agnos, & in sinu suo levabit, setas ipse portavit.* Et si amantissimi optimique Pastoris officium est: non solum curas, vigilias, labores quærendique studium impendere ovibus, sed ipsam vitam pro earum salute prodigere; quis unquam partibus hæcè magis satisfecit Christo, qui cernens iratum suo gregi aeternum Patrem exclamavit cum Davide: *Vertatur obsecro manus tua contra me?* Quid agis ô Christiane Lector? quomodo tantum compensas amorem? an cum Petro testari poteris: *Tu scis Domine, quia amo te?* si hoc responsum veritate nititur, testaberis pariter cum Petro: *& animam meam pono pro te.* Nam verus amor teste S. Bonav. Serm. 2. de plur. confess. facit pœnas contemnere, & ipsam appetere mortem. Imò facit mortem quasi non sentiri, simillimus Mardragoræ, cujus cortex in vino decoctus bibentem ad omnes dolores reddit insensibilem. At quàm longè abest cor tuum Christiane à tali amore, quem reciprocum à te exigit Pastor bonus, tam dura amore tui passus, dum vel modicus capitis dolor, vel membrorum debilitas, vel stomachi languor impatientem te reddunt: ut nihil dicam de illa impatientia, quâ aliorum probra, cacinnos & schomata excipis.

N.144.

Considera 2. Si Deus teste S. Scripturâ hujus cap. v. 11. tantam reverentiam voluit exhiberi Tabernaculo suo, ut morte affici jusserit Exteros, propiùs tantum accedere ausos: quid eventurum sit illis, qui Tempia, sacratissimi sui *Corporis & Sanguinis* præfentiâ summè condecorata, profanis actibus violare præsumperint? constat de Christo: quòd omnis generis injurias passus, neque verbò eas ultus sit: injuriam verò Templo illatam propriâ manu vindicârit acriter, indicans: se nullis peccatis, licet ex se gravissimis, ad iracundiam provocari posse,

posse, quàm actibus Templum indecentibus, etsi ex se non graviter peccaminosis. Rationem hujus causamque subministrat. S. Joan. c. 1. quia scriptum est: *Zelus domus tua comedit me.* q. d. Christum aliàs mansuetissimum, adeò à Zelo absorptum immutasse naturam suam, ut è Salvatore clementissimo transierit in vindicem rigidissimum. Hinc ait S. Hieron. in cap. 21. Matth. *Igneum enim quiddam (quod zelus comedens indicat) atque Sydereum radiebat ex oculis ejus, & Divinitatis Majestas lucebat in facie,* est namque tanta vis Zelotypiæ, ut illa instigatus vir propriâ manu interimat adulteram, qui alienâ punit servos; imò Reges ipsos carnificum officio fungi impellit. Ne ergo Christiane Lector ulticem Christi Judicis manum experiri cogaris, id age in Templo, quod agendum tibi præscribam paucis verbis. Primum est summa modestia, vî cujus omnis sensuum evagatio cohibenda, & omnis arcenda levitas. Hujus te admonent ipsi cœlestes spiritus, quos Ezechiel c. 1. vidit, se alis tegentes, quasi præ nimia reverentia non ausos rectâ figere obtutum in divinam Majestatem. Hujus te pariter admonet ipse Christus, qui Marci 11. *Non sinebat, ut quispiam transferrer vas per Templum.* Et quomodo tollerâset dissolutos gestus, vagos oculos, scandalosos vestitus? Alterum, quod in Templo opprime observes, est silentium. Ad hoc præsentem omnes hortatur Sacerdos celebrans, Christi que vices agens, dum altâ voce intonat: *Sursum corda.* Respondente Ministrò & Populò: *Habemus ad Dominum,* in quæ verba S. Chrysost. Hom. 38. in c. 10. ait: *Quid facis homo? non promisisti Sacerdoti, qui dixit: sursum mentem & corda; & dixisti: habemus ad Dominum? non reveris, & erubescis? dum illâ ipsâ horâ mendax inveneris.* Causam subnectens pergit inferius: *In opera secularia, & in ridicula, & in conventicula infumis? horam, quâ vacandum sacris in Templo.* De exactissimo silentio Ministrorum veteris Testamenti testatur Aristæus in lib. de 70 Interpret: quòd etsi illorum numerus se extenderit ad viros septingentos, qui libamina obrulerint, tam altum tamen strictumque silentium observatum esse, *ut nec unum quidem hominem in loco versari putes.* De ipsis Ethnicis scribit Seneca in lib. de vita beata: *durantibus sacrificiis imperatum & immaculatum ipsis fuisse sapere linguis.* Quâ voce omnium linguis indicebatur silentium: quod adeò rigorose sibi servandum crediderat puerulus quidam barbarus Alexandrò sacrificante portans lumen, ut aduri sibi libentius pateretur brachium, quàm dolorem gemitu aut clamore prodere. Taceo: ipsa etiam bruta animalia, ut Am-
brosius

brofius de ranis, à sacerdote factis durantibus filere iussis, refert lib. 3. de Virg. Silentii tenacissima fuisse. Modestia ergò & silentiò in Templis strenuò à te observatis, sacrificia precum tuarum, quæ aliunde jam nôsti, maximâ devotione in locis sacris esse peragenda, adeò divinis placebunt oculis & auribus, ut recipiendus aliquando sis ad æterna Tabernacula, & ipsa Sancta Sanctorum ingressurus.

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 2. & 3. lib. Numeri, in quibus describitur Ordo Castrorum.

Moyfis Populo præsidere nolentis excusatio. Familia Aaron, Officium Levitarum, Petitio Primogenitorum omnium.

N. 145. Considera I. **Q**Uomodò Moyfes ad summum regni fastigium à Deo vocatus, jam prægnoscens, quantis curis & laboribus abundant Dignitates exclamavit v. 11. cit. capitis: *Obsecro, ut interficias me, & inveniam gratiam in oculis tuis, ne tantis affigiar malis.* Purpura roseum præfert colorem: rosa autem, quæ florum regina dicitur, Diadema & Regiam designat coronam; hæc sanè instar rosæ pungentibus curarum & molestiarum spinis circumcincta est. Unde benè cecinit Poeta Italus: *Eheu! purpura spinas suas habent.* De Adriano IV, inter purpuratos Patres Romanæ Ecclesiæ Principe legitur: illum dicere solitum: sedem pontificiam quaquaversum acutissimis rigere spinis, quæ humeros quantumvis generosos & fortes rumpere, & dilacerare valeant. De alio Adriano hujus nominis VI. refert Platina, illum sepulchrali lapidi hæc verba insculpi voluisse: *Adrianus VI, hinc situs est, qui nihil sibi infelicius in vita, quàm quòd imperavit, duxit.* Licet Aman primus staret in Aula regia, summo felicitatis terrenæ thesaurò ditatus: auditus tamen est conqueri: *cùm hæc omnia habeam, nihil me habere puto, quamdiu videro, Mardocheum Judæum sedentem ad fores regios.* Rex Salomon dignitate, opibus & ipsius regni tranquillitate cunctis superior. Voluit Thronum suum sustentari à leonibus, quas bestias cùm constet apertis oculis somnum capere: hinc docuit: Magnates omnes quantacunque dignitate, potentiâ, opibus & quiete videantur pollere, oculos tamen à curis & laboribus liberos nunquam claudere posse. Meritò igitur exclamat S. Bernardus Serm. 12. in Cant. *Si labores pensamus, non affectamus.* Si daretur nobis copia, quarendi ex tot Romanis
Impe-